

Liikuvus Euroopas

Sotsiaalkindlustusõigused **Kreekas**

Euroopa Komisjon

Liikuvus Euroopas

(Euroopa Liidus, Euroopa Majanduspiirkonnas ja Šveitsis)

Sotsiaalkindlustusõigused Kreekas

Seisuga 29. märts 2006

Euroopa Komisjon

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraat

Üksus E.3

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas trükises sisalduva teabe kasutamise eest.

Märkus:

Käesolev brošüür põhineb Kreeka poolt 29. märtsil 2006 esitatud andmetel. Seetõttu tuleb veenduda, et liikmesriigi õigusakte ei ole hiljem muudetud ning et esitatud teave on tänaseni kehtiv. Selleks pöörduge pädevate ametkondade ja asutuste poole, kelle kontaktandmed on esitatud punktis 3 „Asutuste kontaktandmed ja kasulikud veebilehed.

**Europe Direct on teenus,
mis aitab leida vastused
Euroopa Liiduga seotud küsimustele**

Tasuta infotelefon: (*)

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Mõned mobiilsideoperaatorid ei võimalda helistamist 00 800 numbritele või võtavad neile helistamise eest kõnetasu.

Euroopa Liidu kohta leiab palju muud teavet Internetist Euroopa serveri veebilehtedelt (<http://europa.eu>).

© Euroopa ühendused, 2009

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Bibliograafilised andmed on esitatud väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2009

ISBN 92-79-04041-3

Sisukord

1. Üldteave.....	5
1.1. Millised sotsiaalkindlustuse riskid on Kreeka õigusaktide kohaselt kaetud?	5
1.2. IKA-ETAMiga liitumise tingimused	5
1.3. IKA-ETAMi kindlustusmaksed	6
1.4. Mida teha IKA-ETAMi otsusega mittenõustumise korral?	6
2. Sotsiaalkindlustuse liigid.....	7
2.1. Hüvitised haiguse ning raseduse ja sünnituse korral	7
2.1.1. Mitterahalised ravikindlustushüvitised.....	7
2.1.2. Rahalised ravikindlustushüvitised.....	8
2.1.3. Sünnitushüvitised.....	9
2.2. Tööõnnetus- ja kutsehaigushüvitised	9
2.3. Matuseetoetused	10
2.4. Invaliidsushüvitised	10
2.5. Vanadus- ja toitjakaotushüvitised	11
2.5.1. Vanadushüvitised.....	11
2.5.2. Toitjakaotuspensionid enne 31. detsembrist 1992 kindlustatud isikute puhul.....	13
2.5.3. Toitjakaotuspensionid alates 1. jaanuarist 1993 kindlustatud isikute puhul.....	14
2.6. Töötushüvitised	14
2.7. Eelpensionihüvitised	16
2.8. Perehüvitised	16
2.9. Mitteosamakselised rahalised erihüvitised	16
3. Asutuste kontaktandmed ja kasulikud veebilehed.....	19

Üldteave

Peamine sotsiaalkindlustusasutus Kreekas on Sotsiaalkindlustusamet – Palgatöötajate Ühine Kindlustusfond, mida tuntakse nime IKA-ETAM all ja mille liikmeteks on suurem osa rahvastikust. IKA-ETAM kindlustab erasektori töötajaid ja neid avaliku sektori töötajaid, kellel on eraõiguslik tööleping, tingimusel et nad pole liitunud mõne teise üldise kindlustuskeemiga.

Lisaks IKA-ETAMile on ka teisi erikindlustuskeeme:

- ametnike jaoks,
- teatavate palgatöötajate kategooriate jaoks, nagu pangatöötajad ja ajakirjanikud,
- põllumajandustootjate jaoks, keda kindlustab Põllumajanduse Ohutuse Amet (OGA), ja
- füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks, kes on kindlustatud eraldi kindlustusfondide kaudu, nagu OAAE (OAAE-TEVE vabade elukutsete esindajate ja käsitöölise jaoks, OAAE-TAE kaupmeeste jaoks, OAAETSA teatavate veoettevõtjate jaoks, TSMEDE inseneride jaoks, Tameio Nomikon õigusega seotud elukutsete esindajate jaoks, TSAY arstide, apteekrite ja teiste teravhoiusektori töötajate jaoks jne).

Olulisemate asutuste aadressid on ära toodud käesoleva brošüüri kolmandas peatükis.

Kõikide kindlustusasutuste suhtes ei kohaldata samu õigusnorme. Seetõttu on sotsiaalkindlustushüvitised, õiguste saamise tingimused ja nõutavad tõendavad dokumendid iga asutuse puhul erinevad.

IKA-ETAM on Kreeka suurim palgatöötajate sotsiaalkindlustusega tegelev asutus ja käesolevas brošüüris käsitletakse peamiselt selle poolt pakutavat sotsiaalkindlustust. Kui teie kutseala esindajaid kindlustab mõni teine kindlustusasutus, palume teil pöörduda selle poole. Kahtluste puhul, mis puudutavad vastavat kindlustuskeemi, pöörduge täiendava teabe saamiseks oma elukohajärgsesse IKA-ETAMi harukontoris.

IKA-ETAM tagab ravikindlustushüvitiste, sünditushüvitiste ja pensionide maksmise. Töötus- ja perehüvitistega tegeleb Tööhõiveamet (OAED), IKA-ETAM kogub OAED eest kindlustusmaksid ja maksab need siis Tööhõiveametile edasi.

1.1. Millised sotsiaalkindlustuse riskid on Kreeka õigusaktide kohaselt kaetud?

Kui te töötate Kreekas, võite te saada sotsiaalkindlustushüvitisi samadel tingimustel kui kreeklastest töötajad. Teie Kreekas elavad pereliikmed võivad samuti taotleda hüvitisi samadel tingimustel kui kreeklasest töötaja pereliikmed.

Kindlustusriskide ja neile vastavate hüvitiste kord on IKA-ETAMi poolt kindlustatud isikute puhul allutatud äärmiselt keerukale raamistikule, mis näeb ette erinevad sätted sõltuvalt liitumise hetkest. See 1992. aastal juurutatud vahetegemine on endiselt jõus ja seetõttu eristatakse kaht töötajate kategooriat: kuni 31. detsembrini 1992 sotsiaalkindlustusega liitunud ja pärast 1. jaanuari 1993 liitunud. Nende kahe töötajate kategooria jaoks on ette nähtud erinevad riskide katmise ja hüvitiste määramise tingimused. Samuti on erinevad hüvitiste summad.

Kreeka palgatöötajate sotsiaalkindlustussüsteem näeb ette järgmised hüvitised:

- ravikindlustus- ja sünditushüvitised (vt punkti 2.1),
- tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud hüvitised (vt punkti 2.2),
- surmatoetused (vt punkti 2.3)
- invaliidsushüvitised (vt punkti 2.4),
- vanadus- ja toitjakaotushüvitised (vt punkti 2.5),
- töötuskindlustushüvitised (vt punkti 2.6) ja
- perehüvitised (vt punkti 2.8).

1.2. IKA-ETAMiga liitumise tingimused

Kui te töötate esimest korda ametikohal, mis kuulub IKA-ETAMi kindlustuskeemi, peate end arvele võtma pädevas kontoris või teie elukohajärgses IKA-ETAMi büroos. Pärast seda peate alati koheselt teatama kõigist muudatustest teie isikuandmetes. Seejärel peate esitama oma

tööandjale arvelevõtmise tõendi koopia. Arvelevõtmise tõend kinnitab, et te olete kindlustatud, selle alusel omistatakse teile kindlustusnumber IKA-ETAMi registris.

Teie kindlustusandmed edastatakse perioodiliste analüütiliste avalduste (A.P.D.) vormis, mille koostab teie tööandja ja esitab kindlatel kuupäevadel IKA-ETAMile.

Sotsiaalkindlustuse isikukonto väljavõte kajastab elektroonilisel kujul teie karjääri kindlustatud isikuna (tööpäevad ja teised kindlustusandmed). Pärast A.P.D. info- tehnoloogilist töötlemist ajakohastatakse sotsiaalkindlustuse isikukonto andmeid ja kord poolaastas saab tööandja uue versiooni, mille ta peab edastama töötajale. Kui kindlustatud isikute aadresside ajakohastamine IKA-ETAMi elektroonsetes arhiivides lõpeb, saadetakse väljavõtte otse asjast huvitatud isiku elukoha aadressile.

Kui te olete füüsilisest isikust ettevõtja, peate liitumiseks ise pöörduma oma sotsiaalkindlustusametuse poole.

1.3. IKA-ETAMi kindlustusmaksed

Sotsiaalkindlustusmaksed maksavad nii töötaja kui tööandja (töötaja makse ja tööandja makse).

Töötaja makse suurus on väljendatud protsendina teie brutotöötasust, mille tööandja peab kinni teie töötasu väljamaksmise hetkel või hiljemalt kaks kuud pärast selle väljamaksmist.

Tööandja makse suurus on samuti väljendatud protsendina teie brutotöötasust, seda maksab teie tööandja ja see lisandub teie brutotöötasule.

Sotsiaalkindlustusmaksed (töötaja- ja tööandjapoolseid) maksab IKA-ETAMile tööandja seadusandluses sätestatud tähtaja jooksul.

1.4. Mida teha IKA-ETAMi otsusega mittenoustumise korral?

Kui te ei nõustu teie puhul pädeva IKA-ETAMi osakonna poolt tehtud otsusega, võite 30 päeva jooksul alates otsusest teatamisest esitada kaebuse teie IKA-ETAMi büroo kohaliku halduse komisjonile (TDE). Kui tegemist on pensioni puudutava otsusega, on teil kaebuse esitamiseks aega kolm kuud alates otsusest teatamisest.

Kui te pole nõus TDE. otsusega, võite 60 päeva jooksul alates otsusest teatamise päevast esitada hagi pädevasse halduskohtusse.

Sotsiaalkindlustuse liigid

2.1. Hüvitised haiguse ning raseduse ja sünnituse korral

IKA-ETAM määrab järgmisi hüvitisi:

- mitterahalised ravikindlustushüvitised,
- rahalised ravikindlustushüvitised ja
- sünnitushüvitised.

Teatavatel juhtudel võite teie (ja teie pereliikmed) saada hüvitisi isegi juhul, kui te kolite teise Euroopa Liidu liikmesriiki (või kui teie pereliikmed elavad teises Euroopa Liidu liikmesriigis). Lisateavet saate teatmikust: „Ühenduse sätted sotsiaalkindlustuse valdkonnas. Teie õigused liikumisel Euroopa Liidu piires“.

2.1.1. Mitterahalised ravikindlustushüvitised

➤ Mitterahaliste ravikindlustushüvitiste saajad

IKA-ETAMi eeskirjade alusel võib mitterahalisi ravikindlustushüvitisi maksta järgmistele isikutele:

- IKA-ETAMiga liitunud töötajad,
- IKA pensioni saajad, st kõik isikud, kes saavad invaliidisus-, vanadus- või toitjakaotuspensioni,
- erikindlustusfondide pensionärid, kes töötamise ajal olid liitunud IKA-ETAMi ravikindlustusega,
- kindlustatud isikute ja pensionisaajate ülalpeetavad, tingimusel et neil pole samasugust (otsest) õigust saada sotsiaalkindlustushüvitisi.
- töötud, kes saavad töötuskindlustushüvitisi, ja teatavad töötute kategooriad, kelle puhul kehtib erikord.

Ülalpeetavateks loetakse:

- mittetöötav abikaasa,
- järeltulijad, sõltumata nende põlvnemisest
 - kuni 18aastaseks saamiseni,
 - töötuse korral kuni 24-aastaseks saamiseni,
 - õpingute jätkamise puhul, kuni kaks aastat pärast õpingute lõpetamist, tingimusel, et nad on töötud, kuid mitte kauem, kui 26-aastaseks saamiseni,

- vanemad (teatavatel tingimustel),
- emata ja isata orvud, lapselapsed ja õed-vennad,
- lahutatud abikaasa (teatavatel tingimustel).

➤ Tingimused

Et saada õigust mitterahalistele hüvitistele, peab isik haigusest teatamise kuupäevale eelnenud kalendriaasta jooksul olema töötanud vähemalt 50 tööpäeva või peab ta enne seda hetke olema töötanud vähemalt 50 päeva viimase 15 kuu jooksul ning sel juhul ei võeta arvesse viimase kolme kuu jooksul töötatud päevi.

Tööpäev vastab kindlustuspäevale. Iga-aastase palgalise puhkuse päevad on tööpäevadega võrdsustatud. Mitterahaliste ravikindlustushüvitiste saamise õiguse määramisel võetakse arvesse haigus- või töötuskindlustushüvitise saamise perioode. Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud kindlustusperioodid võib sobival juhul arvesse võtta Kreekas täitunud kindlustusperioodidena, isegi kui siseriiklikes õigusaktides sellist arvessevõtmist ette ei nähta. Sellisel juhul võite pöörduda IKA-ETAMi kohaliku büroosse nõutavate formaalsuste kohta täiendava teabe saamiseks.

➤ Tervisepass

Isiklik tervisepass on dokument, mis võimaldab otseselt kindlustatud isiku tuvastamist mitterahaliste ja rahaliste ravikindlustushüvitiste puhul.

Perekonna tervisepass antakse kindlustatud isiku pereliikmetele.

Isiklik tervisepass

Isikliku tervisepassi väljastamiseks nõutakse vähemalt 50 kindlustuspäeva täitumist eelmise kalendriaasta või viimase viieteistkümne kuu jooksul. Kui arvestus toimub viimase viieteistkümne kuu alusel, ei võeta arvesse viimast kolme kuud.

Isiklik tervisepass väljastatakse otseselt kindlustatud isikutele, st töötajatele või vanadus- või invaliidsuspensiooni saajatele ning teiste kindlustusasutuste otseselt kindlustatud isikutele, kellel on IKA-ETAMi kindlustuskaitse mitterahaliste ravikindlustushüvitiste osas (näiteks järgmiste

kindlustusasutuste pensionärid: OAAE-TEVE, OAAE-TAE, OAAE-TSA ja TAXY).

Perekonna tervisepass

Perekonna tervisepass väljastatakse otseselt kindlustatud isiku pereliikmetele tingimusel, et nad ei tööta (et neil pole otsest õigust hüvitistele). Lisaks sellele väljastatakse perekonna tervisepass lesele ja lastele (otseselt kindlustatud isiku surma korral) ning teiste kindlustusfondide pensionäridele, kellel on IKA-ETAMi ravikindlustuskaitse.

Septembris väljastatakse kõigile tervisepassi pikendamise tingimustele vastavatele kindlustatud isikutele „kindlustatud isiku kleebis“, mis saadetakse isikutele välja oktoobris, et nad kleebiksid selle oma tervisepassi.

Sama menetlus kordub detsembris, et kindlustuskaitse saaksid ka kindlustatud isikud, kes on täitnud tingimused ajavahemikul septembrist detsembrini.

➔ Hüvitised, mida teil on õigus saada

Mitterahalised ravikindlustushüvitised on:

- raviteenused,
- laboratoorsed ja diagnostilised uuringud,
- hambaravi,
- ravimiabi,
- haiglaravi,
- täiendavad teenused (teraapiavahendid, ortopeedilised abivahendid, prilliklaasid, kuulmise abivahendid, proteesid jne),
- balneoteraapia – terapeutiline turismiprogramm (ravikuurid),
- õhkravi toetus.

Mitterahalisi hüvitisi saate te seaduses sätestatud tingimustele täitmisel seni, kuni teil säilib õigus hüvitistele. Õiguste säilimise kestus on kirjas tervisepassis. Kui mõni konkreetne haigus kestab kauem kui teie õigus hüvitisi saada, saate ravi edasi kuni tervenemiseni (ravi jätkumine).

Teie ravikulude omaosalusmäär määratakse kindlaks vastavalt IKA-ETAMi eeskirjadele, aga see ei või mitte mingil juhul ületada 25% (näiteks ravimite või proteeside eest). Lisateabe saamiseks erinevate määratud mitterahaliste hüvitiste ja võimaliku ravikulude omaosalusmäära kohta peate pöörduma elukohajärgsesse IKA-ETAMi bürosse.

2.1.2. Rahalised ravikindlustushüvitised

Rahalisteks ravikindlustushüvitiseks on haigushüvitised.

➔ Tingimused

Neile hüvitistele on õigus üksnes otseselt kindlustatud isikutel, kes töötavad ajal, kui nad tunnistatakse füüsilis-

se või vaimuhaiguse tõttu võimetuks kutsetööd jätkama ja nad viibivad töökohast eemal rohkem kui kolm päeva. Lisaks sellele peavad nad olema kindlustatud vähemalt 100 päeva IKA-ETAMi haigusest teavitamise aastale eelnenud kalendriaasta jooksul või viimase 15 kuu jooksul, kusjuures viimasel juhul ei võeta arvesse viimase kolme kuu päevi.

Tööpäev on päev, mil te teete tööd, või kindlustuspäev. Iga-aastase palgalise puhkuse päevad on võrdsustatud tööpäevadega. Seevastu ei võrdsustata rahalise ravikindlustushüvitise õiguse määramisel töötushüvitise päevi kindlustuspäevadega, samas kui arvesse võetakse kuni 25 haigushüvitise saamise päeva.

Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud kindlustusperioode võib sobival juhul arvesse võtta Kreekas täitunud kindlustusperioodidena, isegi kui siseriiklike õigusnormidega sellist arvessevõtmist ette ei nähta. Sellisel juhul peate nõutavate formaalsuste kohta täiendava teabe saamiseks pöörduma kohaliku IKA-ETAMi bürosse.

➔ Hüvitise summa – haigushüvitise summa

Haigushüvitise arvutamiseks liigitatakse kindlustatud isik tema vahetult eelneva kalendriaasta viimase 30 tööpäeva keskmise töötasu alusel ühte ettenähtud kindlustatud isikute kategooriatest.

Baashüvitis võrdub 50% teie kategooria võrdluspäevapalgast ja seda suurendatakse 10% võrra iga ülalpeetava pereliikme kohta. Haigushüvitis ja sellele lisanduvad summad ei või siiski ületada 70% toetuse arvutamise aluseks oleva kategooria võrdluspäevapalgast ega 8. kategooria kindlustatud isikute võrdluspäevapalka. Haiglaravi puhul vähendatakse haigushüvitist kahe kolmandiku võrra, kui teil pole ülalpeetavaid pereliikmeid.

➔ Hüvitise maksmise kestus

Haigushüvitist makstakse alates 4. päevast pärast haigusest teatamist või pärast selle tuvastamist pädeva IKA-ETAMi tervishoiuasutuse poolt.

Kui kindlustatud isik tunnistatakse uuesti töövõimetuks sama kalendriaasta jooksul sama või mõne teise haiguse tõttu, makstakse hüvitist alates esimesest päevast.

Kui kindlustatud isiku liitumine on vabatahtlik või kui tegemist on füüsilisest isikust ettevõtjaga, makstakse hüvitist alates 11. päevast pärast haigusest teatamisest. Haigushüvitist makstakse iga päeva, nii töö- kui puhkepäevade eest kuni:

- 182 päeva sama kalendriaasta jooksul sama või mõne teise haiguse puhul,
- 360 päeva sama haiguse puhul, tingimusel et teil on viimase kahe aasta või viimase 30 kuu jooksul olnud vähemalt 300-päevane kindlustusperiood, viimasel juhul ei võeta arvesse viimast kolme kuud, või

- 720 päeva tingimusel, et teil on 1500-päevane kindlustusperiood, millest 600 päeva on töötatud viie viimase aasta jooksul, või 4500-päevane kindlustusperiood kuni haigusest teatamiseni või jääb teie kindlustusperioodi pikkus sõltuvalt teie vanusest vahemikku 300 kuni 4200 päeva.

→ Esitatavad dokumendid

Haigushüvitise saamiseks peate esitama järgmised dokumendid:

- isikliku sotsiaalkindlustuskonto väljavõte,
- tervisepass (isiklik ja perekonna oma),
- tööandja avaldus töö katkestamise kestuse kohta, ja
- IKA-ETAMi raviarsti poolt väljastatud töövõimetusleht.

2.1.3. Sünnitushüvitised

Lapse sünni puhul määratavad sünnitushüvitised on:

- sünnitoetus sünnitusabi (mitterahaline hüvitis) asemel,
- sünnitushüvitis (raseduse ja sünnitusjärgse perioodi ajal) ja
- spetsiaalne sünnitushüvitis.

→ Sünnitoetus

Sünnitusabi asemel on otse kindlustatud isikutel, pensionäridel ja otse kindlustatud isikute ja pensionäride abikaasadel õigus saada sünnitoetust, see kindlasummaline toetus võrdub 30-kordse väljaõppeta töölise päevapalgaga, tingimusel et eelneva kalendriaasta või viimase 15 kuu jooksul on töötatud 50 tööpäeva, viimasel juhul ei võeta arvesse kolme viimast kuud.

Toetuse saamiseks peate esitama oma tervisepassi või oma perekonna tervisepassi koos lapse sünnitunnistusega.

→ Sünnitushüvitis

Hüvitist makstakse tingimusel, et te ei tööta, 56 päeva jooksul enne eeldatavat sünnitustähtaega ja 63 päeva jooksul pärast lapse sündi.

Sünnitushüvitise summa (raseduse ja sünnitusjärgse perioodi ajal) võrdub teie töötasuga.

→ Esitatavad dokumendid

Sünnitushüvitise maksmiseks on nõutavad järgmised dokumendid:

- isikliku sotsiaalkindlustuskonto väljavõte,
- isiklik tervisepass,

- perekonna tervisepass perekonna ülalpidamise tõttu makstava täiendava summa arvutamiseks (pereliikmed),

- IKA-ETAMi günekoloogi tõend eeldatava sünnitustähtaja kohta,

- tööandja tõend töö peatamise kohta (vormi saab IKA-ETAMist) ja

- lapse sünnitunnistus (pärast sünnitust, hüvitise maksmiseks sünnitusjärgsel perioodil).

→ Sünnitushüvitise määramise tingimused

Sünnitushüvitise saamiseks peate te ravikindlustusega mitterahaliste hüvitiste osas liitunud olema vähemalt 200 päeva kahe sünnitusele eelneva aasta jooksul. Lisaks sellele peate tööpoolest olema oma kutsetöö tegemise katkestanud.

Tööpäev vastab kindlustuspäevale. Iga-aastase palgalise puhkuse päevad on võrdsustatud tööpäevadega. Seevastu ei võeta arvesse töötushüvitise maksmise päevi, ent arvesse võetakse kuni 25 haigushüvitise saamise päeva. Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud kindlustusperioode võib vajadusel arvesse võtta Kreekas täitunud kindlustusperioodidena, isegi kui siseriiklikes õigusnormides sellist arvessevõtmist ette ei nähta. Sellisel juhul peate pöörduma kohalikku IKA-ETAMi bürosse nõutavate formaalsuste kohta täiendava teabe saamiseks.

→ Spetsiaalne sünnitushüvitis.

Rasedad, sünnitanud või imetavad palgatööd tegevad naised, kelle tervis või kelle lapse tervis on töökohal valitsevate eriliste tingimuste tõttu ohus, saavad spetsiaalset sünnitushüvitist, kui tööandjal on nii tehniliselt kui objektiivselt võimatu neid teisele tööle üle viia.

Spetsiaalse sünnitushüvitise maksmiseks peab kindlustatud isik olema oma sotsiaalkindlustusskeemi raames kogunud 200 tööpäeva kahe kutsetöö katkestamise kuu päevale eelneva aasta jooksul.

Spetsiaalse sünnitushüvitise summa vastab haigushüvitise summale ilma ülempiiri osas kehtestatud piirangute ta (8. kategooria kindlustatud isikute võrdluspäevapalk).

2.2. Tööõnnetus- ja kutsehaigushüvitised

Kui te olete palgatöötaja, on teil IKA-ETAMi kindlustusskeemi kaitse, kui te olete kannatanu:

- õnnetuses, mis toimus teie töö ajal või sellega seoses (tööõnnetus),
- õnnetuses, mis toimus tööle minnes või töölt tulles,
- õnnetuses, mis pole tingitud tööst, või

- haiguse puhul, mis on tingitud teie töökoha halvast mõjust, tingimusel et see haigus on ametlikus kutsehaiguste nimekirjas (nagu ette nähtud IKA-ETAMi ravikindlustuse eeskirjades).

Õnnetused ja kutsehaigused ei ole seotud ühe kindla kindlustusharuga. Haigusi või ajutist töövõimetust reguleerib ravikindlustusskeem (vt punkte 2.1.1 ja 2.1.2), invaliidsus ja surm kuuluvad pensionikindlustuse sätete alla (vt punkte 2.4 ja 2.5.2).

Ent kui te olete olnud õnnetuses (ja eriti tööõnnetuse) kannatanud või kui teil on kutsehaigus, on sotsiaalkindlustushüvitiste määramise tingimused soodsamad.

→ Tööõnnetus

Teil on õigus rahalistele ja mitterahalistele hüvitistele sõltumata täitunud kindlustusperioodidest. Teisisõnu ei nõuta hüvitistele õiguse saamiseks teatavat tööpäevade arvu. Siiski peab teil olema kindlustatud isiku staatus.

Tööõnnetuse hüvitist makstakse alates õnnetusest teatamise esimesest päevast, summa arvutatakse samalaadselt haigushüvitise summaga tavalise haiguse puhul. Haiguse puhul kehtivat kolmepäevast ooteaega ei ole, ent töövõimeetus peab kestma rohkem kui kolm päeva.

Kui õnnetus juhtub teie tööleasumise päeval, arvutatakse hüvitissumma selle kindlustatud isikute kategooria võrdluspäevapalga aluse, mille alla te õnnetuse päeval oma töötasu alusel kuulute.

Tööõnnetusest tuleneva püsiva töövõimeetus või surma korral makstakse teile invaliidsuspensiooni või saavad teie perekonna ülalpeetavad liikmed toitjakaotuspensiooni (vt punktid 2.4 ja 2.5.2).

→ Õnnetused, mis pole tingitud tööst

Teil on õigus mitterahalistele ja rahalistele ravikindlustushüvitistele, tingimusel et te olete töötanud poole tööpäevadest, mida üldiselt nende hüvitiste määramiseks nõutakse (s.t 25 või 50 päeva).

→ Õnnetusest teatamine

Õnnetusest teatamise puhul loetakse tähtaegadest kinnipidamiseks seda, kui teie või teie nimel tegutsev isik teatate õnnetusest otsekohe oma tööandjale ja IKA-ETAMi kohalikule büroole. Igal juhul tuleb õnnetusest teatada viie tööpäeva jooksul. Seda tähtaega võib pikendada üksnes erijuhtumitel. Kui õnnetuse tulemuseks on täielik invaliidsus, pikendatakse tähtaega ühe aastani ning surma korral kahe aastani.

→ Kutsehaigus

Töötavad otseselt kindlustatud isikud ja pensionärid saavad kutsehaiguse hüvitist, kui neil on krooniline haigus,

mis ilmneb pärast teatava aja möödumist IKA-ETAMi ravikindlustuseeskirjades ette nähtud elukutsete puhul.

Haiguse elukutsega seotuse kontrollimise alal on pädev IKA-ETAMi kohaliku büroo meditsiiniteenistus.

2.3. Matuseetoetused

Oma surma-aastale eelneval aastal või viimase 15 kuu jooksul, mille viimast kolme kuud sel juhul arvesse ei võeta, 100 tööpäeva töötanud kindlustatud isiku või vanadus-, invaliidsus- või toitjakaotuspensiooni saaja surm annab õiguse saada kindlasummalist toetust, mis võrdub kaheksa kõrgeima kindlustatud isikute kategooria võrdluspäevapalgaga.

Seda toetust ei määrata, kui sureb ülalpeetav pereliige.

Seda makstakse põhimõtteliselt lesele või isikule, kes kandis matusekulud.

Selle toetuse maksmiseks nõutakse järgmisi tõendavaid dokumente:

- surnud isiku tervisepass,
- surmatunnistus,
- kindlustuspass (kui surnud isik töötas) või pensiooni maksmise katkestamise tõend (pensionisaaja kohta) ja
- matusebüroo arvete originaalid.

2.4. Invaliidsushüvitised

→ Üldised tingimused

Um Anspruch auf eine Invaliditätsrente zu haben, muss der Versicherte

Invaliidsuspensiooni saamiseks tuleb:

- olla IKA-ETAMi arstlike komisjonide poolt invaliidiks tunnistatud 50% või suurema invaliidusastmega,
- olla IKA-ETAMiga liitunud nõutava pikkusega perioodi vältel.

Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud kindlustusperioodid võetakse arvesse Kreekas täitunud perioodidena. Te peate neid perioode mainima oma pensionitaotluses ja lisama sellele kõik teie valduses olevad tõendavad dokumendid.

→ Tavalisest haigusest tingitud invaliidsuspensioon

Kui te olete pensiooni saamise õiguse osas olnud sotsiaalkindlustussüsteemiga liitunud enne 31. detsembrit 1992, peate täitma eespool nimetatud üldisi tingimusi ja teil peab IKA-ETAMi kindlustusskeemi raames olema vähemalt:

- 4500 kindlustuspäeva 65. eluaastaks meeste ja 60. eluaastaks naiste puhul,
- või 10000 kindlustuspäeva ilma vanusele esitatavate tingimusteta,
- või 1500 kindlustuspäeva, millest vähemalt 600 viie invaliidsuse tekkele eelneva aasta jooksul,
- või 300 kindlustuspäeva, kui te pole veel 21aastane (päevade arv suureneb järjest kuni 4200ni 120 päeva liitumise teel ühe aasta kohta pärast 21aastaseks saamist – need 300 päeva peavad olema töötatud viie aasta jooksul enne invaliidsuse tekkimise aastat).
- kogu pensionisummale, kui tema invaliidsuse määr on kõrgem kui 80%,
- 75% kogu pensionisummast, kui tema invaliidsuse määr jääb vahemikku 67% ja 79,9%, välja arvatud juhul kui ta on töötanud 6000 tööpäeva või kui invaliidsus on tingitud vaimuhaigusest; sel juhul on tal õigus kogu pensionisummale,
- 50% kogu pensionisummast, kui tema invaliidsuse määr jääb vahemikku 50% ja 66,9%, välja arvatud juhul kui ta on töötanud 6000 tööpäeva või kui invaliidsus on tingitud vaimuhaigusest; sel juhul on tal õigus 75% kogu pensionisummast.

Pärast 1. jaanuari 1993 toimunud liitumise korral pensioni saamiseks peab teil IKA-ETAMi skeemi raames olema vähemalt:

- 4500 kindlustuspäeva 65. eluaastaks sõltumata sellest, kas te olete mees või naine,
- või 1500 kindlustuspäeva, millest 600 viie aasta jooksul enne invaliidsuse tekkimise aastat,
- või 300 kindlustuspäeva, kui te pole veel 21aastane (päevade arv suureneb pidevalt 1500ni 120 päeva liitumise teel ühe aasta kohta pärast 21aastaseks saamist).

➔ Tööõnnetuse tõttu makstav invaliidsuspension

Sõltumata teie sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumise kuupäevast peate te pensioni saamiseks olema tunnistanud invaliidiks puudeastmega, mis annab õiguse saada pensioni (vähemalt 50%) ja peate olema töötanud vähemalt ühe tööpäeva IKA-ETAMi kindlustatud isikuna.

➔ Invaliidsuspension, mis ei ole tingitud tööõnnetusest

Pension saamiseks peate vastama eespool nimetatud üldistele tingimustele ja olema IKA-ETAMi poolt kindlustatud isikuna töötanud poole tööpäevade arvust, mida nõutakse tavalise haiguse puhul invaliidsuspension määramiseks, arvestades teie sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumise aastat.

➔ Kutsehaigusest tingitud invaliidsuspension

Sõltumata teie sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumise kuupäevast peate pensioni saamiseks täitma eespool nimetatud üldisi tingimusi ja olema IKA-ETAMi poolt kindlustatud minimaalse IKA-ETAMi ravikindlustuseeskirjades teie kutsehaiguse puhul ette nähtud perioodi vältel.

➔ Pensionisumma

Pensionisumma arvutamisel võetakse arvesse invaliidsuse määra, invaliidsuse põhjust ja pensionitaotluse esitamisele eelnenud töötasu, mis annab õiguse pensionile.

Seega on kindlustatud isikul õigus:

Teatavatel tingimustel muutuvad invaliidsuspensionid püsivateks, s.t pensionisaajatel pole kohustust läbida IKA-ETAMi pädevate arstlike komisjonide läbivaatusi, lisateabe saamiseks pöörduge IKA-ETAMi pädevasse kohalikku büroosse.

➔ Esitatavad dokumendid

Tõendavad dokumendid, mida te peate esitama IKA-ETAMi kohalikule büroole invaliidsuspension saamiseks, on järgmised:

- taotlus, mille vormi saate IKA-ETAMilt,
- kindlustatud isiku täielik toimik (isikliku sotsiaalkindlustuskonto väljavõtted, kindlustatud isiku ja liikmeks maksu maksja kaart, kindlustuspassid jne),
- tööandja tõend töötatud perioodi kohta, töö katkestamise või kutsetöö jätkamise kohta,
- isikutunnistuse koopia,
- koopia maksuameti tõendist sissetulekute kohta,
- tõendavad dokumendid teie perekonnaseisu kohta (abielutunnistus ja laste sünnitunnistused),
- tõendavad dokumendid laste kohta, kes õpivad või on töövõimetud ja
- kõik invaliidsuspension määramise taotlust toetavad meditsiinilised andmed.

2.5. Vanadus- ja toitjakaotushüvitised

2.5.1. Vanadushüvitised

Et saada õigust vanaduspensionile, peate olema jõudnud teatavasse ikka ja olema töötanud teatava arvu päevi.

Peamised tingimused vanaduspension saamiseks täissumma ulatuses on järgmised:

- vähemalt 4500 tööpäeva kogumine 65. eluaastaks (60. eluaastaks naiste puhul). Pärast 1. jaanuari 1993

sotsiaalkindlustussüsteemiga liitunud puhul on pensioniiga nii meeste kui naiste puhul 65 aastat;

- enne 31. detsembrist 1992 sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumise puhul olema 62. eluaastaks (naiste puhul 57. eluaastaks) töötanud vähemalt 10000 tööpäeva;
- kui teie töö on raske ja ebatervislik ja kui te olete liitunud sotsiaalkindlustussüsteemiga enne 31. detsembrist 1992, peate 60. eluaastaks (naiste puhul 55. eluaastaks) olema töötanud vähemalt 4500 tööpäeva, millest 3600 rasket ja ebatervislikku tööd tehes ja 1000 viimase 13 aasta jooksul, mis eelnesid pensioniikka jõudmisele või pensioni määramise taotluse esitamisele. Kui teil on sotsiaalkindlustus alates 1. jaanuarist 1993, peate 60. eluaastaks (mehed ja naised) olema töötanud vähemalt 4500 tööpäeva, millest 3375 teinud rasket ja tervistkahjustavat tööd.
- vähemalt 10500 tööpäeva (mis vastavad 35 aastale) palgatöötajana 58 aasta vanuselt (mehed ja naised) või 10500 tööpäeva, millest 7500 rasket ja tervistkahjustavat tööd tehes 55 aasta vanuselt, tingimusel et te olete sotsiaalkindlustusega liitunud enne 31. detsembrist 1992.
- Kui te liitusite pärast 1. jaanuari 1993, on nõutavaks pensionieaks 65 aastat (mehed ja naised);
- vähemalt 11100 tööpäeva (mis vastavad 37 aastale) palgatöötajana sõltumata east ja sotsiaalkindlustusega liitumise kuupäevast;
- kui te olete alaealise (alla 18-aastase) lapse ema või invaliid ja olete liitunud sotsiaalkindlustusega kuni 31. detsembrini 1992, vähemalt 5500 päeva 55. eluaastaks. Kui te liitusite pärast 1. jaanuari 1993, on vaja vähemalt 6000 päeva.

Ennetähtaegse vanaduspensionimääramise tingimused on:

- vähemalt 4500 tööpäeva 60. eluaastaks (55. eluaastaks naiste puhul) või vähemalt 10000 tööpäeva 60. eluaastaks (55. eluaastaks naiste puhul), kui te olete töötanud 100 tööpäeva aastas viie pensionitaotluse esitamisele eelneva aasta jooksul ja olete sotsiaalkindlustusega liitunud enne 31. detsembrist 1992. Alates 1. jaanuarist 1993 toimunud liitumise puhul on 60. eluaastaks nõutavad 4500 tööpäeva, millest 750 peavad olema viie pensionitaotluse esitamisele eelnenud aasta jooksul;
- vähemalt 10500 tööpäeva 53. eluaastaks, millest 7500 päeva rasket ja tervistkahjustavat tööd tehes, tingimusel et te liitusite sotsiaalkindlustusega enne 31. detsembrist 1992.

Pärast 1. jaanuari 1993 toimunud liitumise puhul on 55. eluaastaks nõutavad 10500 päeva.

Vanaduspension määratakse eespool mainitud juhtudel, kasutades vähendavat koefitsienti 0,003745 iga

pensionitäissumma määramiseks nõutavast east puudu jääva kuu kohta.

Peale eespool nimetatud täissummas või vähendatud vanaduspensionimääramise tingimuste on ka teisi juhtumeid. Lisateabe saamiseks pöörduge pädeva IKA-ETAMi kohaliku büroo poole või kasutage internetiportaali <http://www.ika.gr>.

Saamaks õigust vanaduspensionile võib arvesse võtta maksimaalselt 200 haigushüvitise päeva ja 200 töötushüvitise päeva, tingimusel et neid hüvitisi saadi kümne pensionitaotluse esitamisele eelneva aasta jooksul.

Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud kindlustusperioodid võetakse arvesse Kreekas täitunud perioodidena.

Te peate nimetama neid perioode oma pensionitaotluses ja lisama taotlusele kõik teie kindlustustoimikus leiduvad dokumendid.

→ Esitatavad dokumendid

Tõendavad dokumendid, mida te peate esitama IKA-ETAMi kohalikele büroole vanaduspensionimääramiseks, on järgmised:

- taotluse vorm, mille saate IKA-ETAMilt,
- kindlustatud isiku täielik toimik (isikliku sotsiaalkindlustuskonto väljavõtted, kindlustatud isiku ja liikmeks maksu maksja kaart, kindlustuspassid jne),
- tööandja tõend töötatud perioodi kohta, töö katkestamise või kutsetöö jätkamise kohta,
- isikutunnistuse koopia,
- koopia maksuameti tõendist sissetulekute kohta,
- tõendavad dokumendid teie perekonnaseisu kohta (abielutunnistus ja laste sünnitunnistused) ja
- tõendavad dokumendid laste kohta, kes õpivad või on töövõimetud.

→ Vanadus- või invaliidsuspensionimääramise summa

IKA-ETAMi poolt teile eespool nimetatud tingimuste täitmisel ja enne 31. detsembrist 1992 toimunud liitumise puhul määratava vanadus- või invaliidsuspensionimääramise summa sõltub kindlustusperioodi kestusest, pensioniõigust andvast töötasust ja viiest kõrgeima töötasuga aastast pensionitaotluse esitamise aastale eelneva kümne aasta jooksul, mille alusel liigitatakse teid ühte kehtivatest kindlustatud isikute kategooriatest. Eespool mainitud pensioniõigust andva töötasu summat kohandatakse vastavalt juba määratud pensionide tõstmisele.

Kui te liitusite pärast 1. jaanuari 1993, vastab IKA-ETAMi poolt teile eespool nimetatud tingimuste täitmisel määratava vanadus- või invaliidsuspensionimääramise summa kindlustusaasta kohta 2 protsendile pensionitaotluse esitamise

aastale eelneva viie aasta töötasust - seda korrigeeritakse sõltuvalt juba määratud pensionide tõstmisest, ülempiiriga maksimaalselt 70%.

Enne 31. detsembrist 1992 kindlustatud isikute puhul suurendatakse pensionisummat:

- abikaasa eest, tingimusel et ta ei tööta ega saa pensioni,
- laste eest (kuni kolm last), tingimusel et nad:
 - on vallalised, ei tööta, ei saa pensioni ja on alla 18 või kodu- või välisriigis kõrgkoolis õppimise puhul alla 24 aasta vanad,
 - või kui tegemist on lastega, kes pole võimelised tegema tööd, mis kindlustaks neile elatisvahendid, kelle invaliidsus tekkis enne 18. eluaastat ja kelle eest pensioni saav abikaasa ei saa pensionilisa.

Pärast 1. jaanuari 1993 liitunud kindlustatud isikute puhul suurendatakse nende pensionisummat üksnes vallaliste, alaealiste, mittetöötavate või elatisvahendeid kindlustava töö tegemiseks võimetute ja pensioni saamise õigust mitteomavate laste eest. Selle pensionilisa maksimist pikendatakse kuni 24. eluaastani, kui lapsed jätkavad kodu- või välisriigis keskhariidusejärgseid või kõrgkooliõpinguid. Kui abikaasa saab samuti pensioni, määratakse pensionilisa ühele vanematest vastavalt nende poolt tehtud valikule.

2.5.2. Toitjakaotuspensionid enne 31. detsembrist 1992 kindlustatud isikute puhul

Kindlustatud isiku või pensionisaaja surma korral on tema pereliikmetel õigus toitjakaotuspensionile, tingimusel et surnud isik:

- vastas ennetähtaegse vanaduspensionimääramise tingimustele või
- vastas invaliidsuspensionimääramise tingimustele või
- oli kogunud 1500 kindlustuspäeva, neist vähemalt 300 viie surmale eelnenud aasta jooksul.

Kui kindlustatud isiku surma põhjuseks on tööõnnetus, on tema pereliikmetel õigus pensionile sõltumata kindlustusperioodist, kui surma põhjustanud õnnetus ei ole tööga seotud, peab kogunenud olema pool eespool nimetatud kindlustuspäevade arvust.

Pärast vanadus- või invaliidsuspensionimääramise saava isiku surma kantakse see pension üle tema pereliikmetele ilma surnud isiku kindlustusperioodi uuesti läbi vaatamata.

→ Toitjakaotuspensionimääramise saajad

Nendeks on:

- elusolev abikaasa,

- järeltulijad sõltumata nende põlvnemisest, kui nad on vallalised, ei saa pensioni, on alla 18 või 24 aasta vanused, jätkavad õpinguid riiklikult akrediteeritud kutsehariduse, keskhariidusejärgse või kõrghariiduse õppekava raames Kreekas või välisriigis, ei tööta ega saa pensioni sotsiaalkindlustusametuse põhiskeemi alusel või oma kutsetöö tõttu riigiasutuselt, on emata ja isata orvud või olid surnud lapsevanema ülalpidamisel, kelle teine lapsevanem oli maha jätnud. Lastel, kes on võimetud tegema neile elatisvahendeid tagavat tööd ja kelle invaliidsus ilmnes enne 18-aastaseks saamist, on õigus toitjakaotuspensionile sõltumata nende vanusest kuni invaliidsuse püsimiseni.
- surnud isiku ülalpidamisel olnud lapselapsed ja ülenejad sugulased, kes surma hetkel on orvud,
- bioloogilised või kasuvanemad, kes olid peamiselt surnud isiku ülalpidamisel.

Kui kindlustatud abikaasa sureb abielu esimese kuue kuu jooksul, ei ole elusoleval abikaasal õigust mitte ühelegi pensionile. Elusoleval abikaasal on õigus pensionile üksnes siis, kui kindlustatud isiku surm on tingitud õnnetusest, kui abielupaaril on pärast abiellumist sündinud või lapsendatud laps või kui abikaasa on rase.

Kui pensionil abikaasa sureb abielu esimese 24 kuu jooksul, ei ole elusoleval abikaasal õigust mitte ühelegi pensionile.

→ Toitjakaotuspensionimääramise summa

Elusoleval abikaasal on õigus pensionile, mis moodustab 70% vanaduspensionist, millele oleks olnud õigus või mida oleks saanud surnud kindlustatud isik, kui ta oleks pensionil. Seda protsendimäära kasutatakse kolmeaastase perioodi vältel. Selle perioodi lõppedes väheneb elusolevale töötavale või pensionil olevale abikaasale määratud summa 50% ja seda kuni 65aastaseks saamiseni, alates millest ta võib saada 70% toitjakaotuspensionist.

Kui elusolev abikaasa oli invaliid, kelle invaliidsuse määr surma kuupäeval oli vähemalt 67%, saab ta kuni invaliidsuse püsimiseni pensioni täissumma ulatuses ilma igasuguste piiranguteta.

Pensionimääramise õigus lõpeb, kui elusolev abikaasa uuesti abiellub.

Orvu toitjakaotuspension moodustab 20% vanaduspensionist, mida oleks olnud õigus saada surnud kindlustatud isikul. Emata ja isata täisorvud saavad 60% sellest vanaduspensionist.

Soodustatud isikutele makstava toitjakaotuspensionimääramise summa ei või ületada summat, mida oleks saanud surnud kindlustatud isik. Täisorvude puhul ei või summa ületada 60% vastavast pensionist. Kui pensionimääramise kogusumma ületab seda taset, vähendatakse iga pensionimääramise proportsionaalselt.

2.5.3. Toitjakaotuspensionid alates 1. jaanuarist 1993 kindlustatud isikute puhul

Kindlustatud isiku surma korral on tema pereliikmetel õigus toitjakaotuspensionile invaliidsuspensiooni määramisega samadel tingimustel (vt punkt 2.4).

→ Pensioni saajad

Nendeks on:

- elusolev abikaasa,
- järeltulijad sõltumata nende põlvnemisest, kui nad on vallalised, ei saa pensioni, on alla 18 või 24 aasta vanused, jätkavad õpinguid riiklikult akrediteeritud kutsehariduse, keskkaridusejärgse või kõrghariduse õppekava raames Kreekas või välisriigis, või on töövõimetud tingimusel, et nende invaliidsus on tekkinud enne 18. eluaastat või õpingute ajal.

Kui kindlustatud abikaasa sureb esimese abieluaasta jooksul, ei ole elusoleval abikaasal õigust mitte ühelegi pensionile. Elusoleval abikaasal on õigus pensionile üksnes siis, kui kindlustatud isiku surm on tingitud õnnetusest, sõltumata sellest, kas tegemist on tööõnnetusega või mitte, kui abielupaaril on pärast abiellumist sündinud või lapsendatud laps või kui abikaasa on rase.

Kui pensionil olev abikaasa sureb abielu esimese 24 kuu jooksul, ei ole elusoleval abikaasal õigust mitte ühelegi pensionile.

→ Toitjakaotuspensionide summa

Elusolev abikaasa võib taotleda pensionisummat, mis vastab 50% vanadus- või invaliidsuspensiooni baassummast, mida kindlustatud isik oleks saanud või saaks, kui ta invaliidsuse määr oleks surmapäeval 80%. Surma kuupäevale järgnenud kolmeaastase perioodi lõppemisel väheneb töötavale või pensionil olevale elusolevale abikaasale määratud pensionisumma 50% võrra ja seda kuni 65aastaseks saamiseni, alates millest makstakse talle 70% toitjakaotuspensionist. Kui elusolev abikaasa oli invaliid, kelle invaliidsuse määr surma kuupäeval oli vähemalt 67%, saab ta kuni invaliidsuse püsimiseni pensioni täissumma ulatuses ilma mingite piiranguteta.

Orbudest lastel on õigus saada 25% vanaduspensionist, mida surnud isik sai või oleks saanud. See summa moodustab 50%, kui surnud on mõlemad vanemad, välja arvatud juhul kui lapsel on õigus isa ja ema pensionile.

Soodustatud isikute toitjakaotuspensionide kogusumma ei tohi olla alla 80% madalaimast vanaduspensionist ega ületada 100% surnud isiku pensionist.

Tunnustatakse ka pensionisaaja lahutatud abikaasa õigust toitjakaotuspensionile, lisateabe saamiseks pöörduge IKA-ETAMi kohaliku büroosse või vaadake IKA-ETAMi internetiportaali (<http://www.ika.gr>).

→ Esitatavad dokumendid

Tõendavad dokumendid, mida te peate esitama IKA-ETAMi kohaliku büroosse toitjakaotuspensionide saamiseks, on samad kui vanaduspensionide puhul nõutavad dokumendid (vt punkti 2.5). Lisaks sellele on teil vaja kaasa võtta surnud isiku surmatunnistus ja perekonnaseisutõend (linna- või vallavalitsuse, vallavalitsuse või esimese astme kohtu poolt väljastatud), mis tõendab abielusidemetes olemasolu surmapäevani.

Kui te elate mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis, võite oma taotluse esitada oma elukoha sotsiaalkindlustusametile.

Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud kindlustusperioodid võetakse arvesse koos surnud isiku Kreekas täitunud perioodidega. Oma pensionitaotluses peate nimetama neid perioode ja lisama kõik oma kindlustustoimikus sisalduvad dokumendid.

→ Matusekulude hüvitis

Oma surma-aastale eelneval aastal või viimase 15 kuu jooksul, mille viimast kolme kuud sel juhul arvesse ei võeta, 100 tööpäeva töötanud kindlustatud isiku või vanadus-, invaliidsus- või toitjakaotuspensionide saaja surm annab õiguse kindlasummalisele toetusele, mis võrdub kaheksa kõrgeima kindlustatud isikute kategooria võrdluspäevalgaga.

Seda toetust ei määrata ülalpeetava pereliikme surma korral.

Põhimõtteliselt makstakse seda lesele või isikule, kes kandis matusekulud.

Selle toetuse maksmiseks nõutakse järgmisi tõendavaid dokumente:

- surnud isiku tervisepass,
- surmatunnistus,
- kindlustuspass (kui surnud isik töötas) või tõend pensioni maksmise katkestamise kohta (pensionisaaja puhul) ja
- matusebüroo arvete originaalid.

2.6. Töötushüvitised

Töötuskindlustuse haldamine kuulub Tööhõiveameti (OAE) pädevusse, kes selle raames määrab töötutele järgmisi hüvitisi:

- töötuskindlustushüvitised,
- ravikindlustushüvitised.

Kõigil mõne sotsiaalkindlustusametuse ravikindlustusskeemi liitunud on automaatselt töötuskindlustuse kaitse.

→ Tingimused

Teil on õigus töötuskindlustushüvitisele, kui te täidate kõiki järgmisi tingimusi:

- teid pole vallandatud ametialase eksimuse tõttu,
- te olete võimeline töötama ja soovite seda teha,
- te olete vähemalt 16aastane,
- te olete end tööhõiveametis isiklikult arvele võtnud,
- te olete töötegemiseks vaba ja
- te olete võimeline tõendama liitumist töötuskindlustusega vähemalt 125-päevase perioodi vältel teie töökatkkestusele eelneva 14 kuu jooksul, kahe viimase kuu jooksul töötatud päevi arvesse ei võeta.

Kui te taotlete töötuskindlustushüvitist esimest korda, on teil lisaks vaja 80 kindlustuspäeva aastas teie töötusjäämisele eelneva kahe aasta jooksul. Vajadusel võidakse arvestada ka mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis täitunud tööperioode, kui te esitate ühenduse vormi E 301, mille on väljastanud selle riigi töötuskindlustusamet, kus te viimati töötasite.

→ Hüvitissumma

Töötuskindlustushüvitis koosneb baassummast ja lisasummadest iga ülalpeetava pereliikme kohta. Baashüvitis moodustab 40% vallandamise hetkel saadud töötasust. Teenistujad saavad 50% viimasest töötasust, eeldusel et see pole madalam kui kaks kolmandikku lihttöölise töötasust. Hüvitissumma piirmäär sätestatakse tööministri korraldusega sõltuvalt OAED töötuskindlustusfondi liikmemaksude ja hüvitiste suhtest.

Baashüvitist suurendatakse 10% võrra iga ülalpeetava pereliikme kohta.

→ Hüvitise maksmise kestus

Töötuskindlustushüvitise maksmise kestus sõltub teie tööpäevade arvust viimase 14 kuu jooksul.

125-päevane alampiir vastab viiele hüvitise maksmise kuule, 150-päevane kuuele, 180-päevane kaheksale, 220-päevane kümnele ja 250-päevane kaheteistkümnele hüvitise maksmise kuule.

Töötuskindlustushüvitis määratakse teile 25 päevaks kuus. Kui te soovite jätkata hüvitise saamist pärast hüvitise maksmise perioodi lõppu, peate uuesti tõendama nõutavat tööpäevade arvu.

Töötuskindlustushüvitise maksmine katkestatakse, kui teil on jälle töökoht või kui teid on ajutiselt töövõimetuks tunnistatud.

Õigus hüvitisele lõpeb töötus surmaga või pensioni määramisega püsiva töövõimetuse puhul või kui töötus ei ole tööhõiveameti käsutuses.

→ Esitatavad dokumendid

Töötuskindlustushüvitise saamiseks peate isiklikult võtma end arvele teie elukohajärgses tööhõiveametis ja esitama hüvitise määramise taotluse 60 päeva jooksul pärast töötamise lõpetamist.

Töötuskindlustushüvitis määratakse üksnes siis, kui teie taotlust läbi vaatav tööhõiveamet ei suuda teile leida sobivat töökohta.

Taotlusele tuleb lisada järgmised tõendavad dokumendid:

- isikliku sotsiaalkindlustuskonto väljavõte,
- töölepingu lõpetamise teade,
- avaldus, mis tõendab, et teil ei ole teist töökohta ja et te kohustute teatama tööhõiveametile igasugusest uuest tööst, ja
- teie ülalpeetavate pereliikmete tervisepassid.

→ Te jääte töötuskindlustushüvitise saamise perioodil haigeks

Täitmaks haigushüvitiste määramise tingimusi võrdsustab teie ravikindlustusamet töötuskindlustushüvitise saamise päevad tööpäevadega.

Kui te olete haiguse tõttu töövõimetu töötuskindlustushüvitise saamise perioodil, saate veel viis päeva edasi töötuskindlustushüvitist, ilma et teil oleks samaaegselt õigus rahalisele ravikindlustushüvitisele. Kui haigus kestab kauem, katkestatakse töötuskindlustushüvitise maksmine ja hakatakse selle asemel maksma rahalist ravikindlustushüvitist, tingimusel et teil on õigus seda teie haigekassalt saada.

→ Te tulete mõnest teisest Euroopa Liidu liikmesriigist Kreekasse tööd otsima

Kui te saate töötuskindlustushüvitist mõnes teises liikmesriigis ja kui teil on luba minna Kreekasse tööd otsima, peate seitsme päeva jooksul pärast Kreekasse saabumist võtma end isiklikult arvele kohalikus tööhõiveametis.

Hüvitise saamiseks peate enne Kreekasse sõitmist täitma ühenduse vormi E 303 ja edastama selle tööhõiveametisse. Lisateavet saate teatmikust: „Ühenduse sätted sotsiaalkindlustuse valdkonnas. Teie õigused liikumisel Euroopa Liidu piires“.

→ Te lähete mõnesse teise Euroopa Liidu liikmesriiki tööd otsima

Kui te saate Kreekas töötuskindlustushüvitist, säilib teise riiki tööd otsima minnes teie õigus töötuskindlustushüvitist saada, tingimusel et te olete end Kreekas tööotsijana arvele võtnud vähemalt neli nädalat enne ärasõitu. Teie õigus saada Kreeka töötuskindlustushüvitist mõnes

teises liikmesriigis säilib maksimaalselt kolme kuu jooksul. Kui te nende kolme kuu jooksul Kreekasse tagasi ei tule, kaotate oma õiguse. Lisateavet saate teatmikust: „Ühenduse sätted sotsiaalkindlustuse valdkonnas. Teie õigused liikumisel Euroopa Liidu piires“.

2.7. Eelpensionihüvitised

Ei kohaldata. Seaduses ei ole ennetähtaegset pensioni ette nähtud.

2.8. Perehüvitised

Kui teil on eraõiguslik tööleping tööandjaga, te olete kindlustatud IKAs ja maksate liikmemaksu DLOEMile, on teil seega teatavatel tingimustel õigus perehüvitistele, mida maksab Tööhõiveamet (OAED).

Nende hüvitiste saamiseks peate hüvitise määramise aastale eelneva kalendriaasta jooksul kindlasti olema töötanud vähemalt 50 päeva, olema saanud regulaarselt töötushüvitisi kahe kuu jooksul või olema järjest tõendatult töövõimetu samuti kahe kuu jooksul.

Lapsed, kelle eest makstakse peretoetusi, peavad:

- olema kõige rohkem 18 või 22 aastat vanad, kui nad jätkavad õpinguid, või töövõimetud (hüvitisi makstakse sel juhul töövõimetuse püsimiseni),
- olema vallalised ja
- elama Kreekas või mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis.

Töötajatel, kes saavad kollektiivlepingu, seaduse, ettevõttes kehtivate eeskirjade või muude sätete alusel tööandjalt kõrgemaid peretoetusi kui DLOEMi poolt määratavad toetused, ei ole õigust saada DLOEMi toetusi.

Peale vanemate võivad peretoetuste saajateks olla:

- lapselapsed, vennad ja õed, õe- ja vennalapsed tingimusel, et nad on soodustatud isiku ülalpidamisel toetuse saamise osas, et nad on emata või isata orvud ja et võimalik elusolev lapsevanem ei tööta,
- vanaisa või vanaema või onu või tädi, tingimusel et nende ülalpidamisel on orbusid,
- ülenejad sugulased või kolmandad isikud, tingimusel et nad on kohtuotsusega eestkostjaks määratud.

➔ Hüvitissumma

Soodustatud isikutele makstav summa on proportsionaalne laste arvuga ja määratud iga kuu makstava summana. Järgmistel juhtudel suurendatakse seda summat 3,67 euro võrra kuus iga lapse kohta:

- emata-isata täisorvud,
- lapsinvaliidid,
- abieluvälised omaks tunnistamata lapsed,
- kui soodustatud isiku abikaasa on sõjaväes,
- kui soodustatud isik on lesk või
- kui soodustatud isikul on invaliidist abikaasa.

Õigus saada perehüvitisi kehtib selle saamise kalendriaasta jooksul ja pärast selle aasta lõppu veel kuu aega. Toetuste saamine lõpeb taotluste esitamise tähtajale järgneva täiendava kolmekuulise perioodi lõppedes.

➔ Dokumentide esitamine

Peretoetuste saamiseks peate isiklikult, esindaja kaudu või posti teel esitama taotluse teie elukohajärgsele OAED pädevale talitusele või kodanike abistamise keskusesse (*Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών — ΚΕΡ*); taotlusele tuleb lisada vastavad tõendavad dokumendid.

Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis elavate laste eest perehüvitiste saamiseks peate esitama ühenduse vormi E 401, kus on kirjas teie perekonna koosseis.

Perehüvitiste kohta täiendava teabe saamiseks pöörduge OAED kohalike talituste poole või vaadake selle asutuse kodulehekülge (www.OAED.gr).

2.9. Mitteosamakselised rahalised erihüvitised

Tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande poolt makstavad sotsiaaltoetused (toetuse liik ja igakuine summa) on järgmised:

- pimedad: 266 eurot kuni 532 eurot,
- kurdid/tummad: 266 eurot,
- vaimse puudega isikud: 360 eurot
- talasseemia: 266 eurot,
- raske invaliidsus: 230 eurot,
- Spastilist tserebraalparalüüsi põdevad lapsed: 532 eurot.

Neid toetusi makstakse sotsiaalhoolekande raames ning nende eesmärk on toetada erivajadustega (puuetega) inimesi. Tegemist on mitteosamakseliste hüvitistega, mida makstakse üldistest maksutuludest. Nende eesmärk on kindlustamata invaliidide vajaduste katmine ja neid makstakse sõltumata sissetulekust.

Siiski võib ka sotsiaalkindlustusasutusega liitunud isikutele teatavatel juhtumitel olla õigus neile hüvitistele. Näiteks makstakse parapleegia / tetrapleegia toetust kind-

lustamata isikutele või avaliku sektori kindlustatud isikutele või avaliku sektori pensionäridele. Neid hüvitisi makstakse teatavate isikute kategooriate suurenevate ja erivajaduste katmiseks.

Täiendavat teavet võib leida aadressil <http://www.mohau.gr>

Asutuste kontaktandmed ja kasulikud veebilehed

Peamine Kreeka kindlustusasutus on IKA-ETAM. See vastutab kõigi sotsiaalkindlustuse valdkondade eest, välja arvatud töötuskindlustus ja perehüvitised, mis on OAED pädevuses. Kui te elate Kreekas ega ole kindel oma sotsiaalkindlustust puudutavate õiguste ja kohustuste osas, võite pöörduda oma elukohajärgsesse IKA-ETAMi kohalikku büroosse.

Teatavaid isikute kategooriaid IKA-ETAM ei kindlusta. Enamust neist isikutest kindlustab OAEE-TAE (füüsilisest isikust ettevõtjad, eriti kaupmehed, OAEE-TEVE (vabade elukutsete esindajad ja käsitöölised), TSMEDE (insenerid) või OGA (põllumajandustootjad). Peale selle on palju spetsiaalseid kindlustusskeeme majanduse erinevates sektorites töötavate isikute jaoks. Kui te olete kindlustatud mõne sellise skeemi raames, võib IKA-ETAM anda teile lisateavet.

- (IKA-ETAM) Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (IKA-ETAM) Sotsiaalkindlustusamet – Palgatöötajate Üldine Kindlustusfond

Agiou Konstantinou 8
102 41 ATEENA
Telefon: 0030-210-5236061
<http://www.ika.gr/>

- (ΟΓΑ) Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) Põllumajandustootjate kindlustusfond

Patission 30
101 70 ATEENA
Telefon: 0030-210-3322100
<http://www.oga.gr/>

- ΟΑΕΔ (Tööhõiveamet)

Ethnikis Antistassis 8
174 55 ANO KALAMAKI
Telefon: 0030-210-9989841 -845
<http://www.oaed.gr>

- (ΟΑΕΕ) Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) Füüsilisest isikust ettevõtjate kindlustusamet

OAEE-TAE (Vabade elukutsete esindajate kindlustusfond – Kaupmeeste kindlustusfond)

Akadimias 22
106 71 ATEENA
Telefon: 0030-210-3729600

OAEE-TEBE (Vabade elukutsete esindajate kindlustusfond – Kreeka elukutseliste käsitöölise kindlustusfond)

Satovriandou 18 kai Ionos
104 32 ATEENA
või Agiou Constantinou 5
104 31 ATEENA
Telefon: 0030-210-5274308
<http://www.oaee.gr/>

- (ΤΣΑΥ) Ταμείο Σύνταξης και Αυτασφάλισης Υγειονομικών (TSAY) Tervishoiutöötajate vabatahtlik pensioni- ja kindlustusfond

<http://www.tsay.gr/>

- (ΤΣΜΕΔΕ) Ταμείο Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (TSMEDE) Inseneride ja riiklike ehitustööde ettevõtjate pensionifond

Kolokotroni 4
105 61 ATEENA
Telefon: 0030-210-3740000
<http://www.tsmede.gr/>

- (ΤΑΝΠΥ) Ταμείο Ναυτικών Πρακτόρων & Υπαλλήλων (TANPY) Laevandustöötajate ja –agentide fond

<http://www.tanpy.gr/>

- (ΤΣΠΕΑΘ) Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών – Θεσσαλονίκης (TSPEATH) *Ateena ja Thessaloniki päevalehtede töötajate pensionifond*
- ΤΑΙΣΥΤ) Ταμείο Ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών & Υπαλλήλων Τύπου (TAISYT) *Ajakirjandusväljaannete omanike, toimetajate ja töötajate kindlustusfond*
<http://www.taisyt.gr/>
- (ΤΑΤΤΑ) Ταμείο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθήνας (TATTA) *Ateena ajakirjanduses töötavate tehnikute kindlustusfond*
<http://www.tatta.gr/>
- (ΤΣΕΥΠ) Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών & Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (TSEYP) *Ateena ajalehemüüjate ja ajalehtede jaotusettevõtete töötajate pensionifond*
- (ΤΣΕΥΠΘ) Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης (TSEYPTH) *Thessaloniki ajalehemüüjate ja pressiagentuuride pensionifond*
- (ΤΑΠ-ΟΤΕ) Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού ΟΤΕ (TAP-OTE) *Kreeka Telekomunikatsiooniameti (OTE) personali kindlustusfond*
<http://www.tapote.gr/>
- (ΟΑΠ-ΔΕΗ) Οργανισμός Ασφάλισης Προσωπικού Δ.Ε.Η. (OAP-DEI) *Riikliku elektriettevõtte (DEI) personali kindlustusasutus*
<http://www.oap-dei.gr/>
- (ΤΑΠ-ΗΣΑΠ) Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού ΗΣΑΠ (TAP-ISAP) *Ateena-Pireuse elektriraudtee töötajate pensionifond (ISAP)*
- (ΤΣΠ-ΤΕ) Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού της Τραπέζης της Ελλάδος (TSP-TE) *Kreeka Panga personali pensionifond*
- (ΤΣΠΕΤΕ) Ταμείο Συντάξεων του Προσωπικού της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος (TSP-TE) *Kreeka suurima kommertsipanga (National Bank of Greece) personali pensionifond*
- (ΤΑΠ-ΕΤΒΑ) Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού ΕΤΒΑ (TAP-ETVA) *Kreeka Tööstuse Arengu Panga personali kindlustusfond*
- (ΤΑΠΕ) Ταμείο Ασφάλισης Προσ/κού Ασφαλιστικής Εταιρείας «Η Εθνική» (TAPE) *Kreeka üldkindlustusseltside aktsiaseltsi personali kindlustusfond (AEEGA)*
- (ΤΣΕΑΠΓΣΟ) Ταμ. Συντ. & Επικ. Ασφαλ. Προσ. Γεωργ. Συνετ/κών Οργαν/σεων (TSEAPGSO) *Põllumajandusühistute personali pensioni- ja lisakindlustusfond*
- (ΓΛΚ) Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (GLK) *Riigi üldine raamatupidamisarvestus*
www.mof-glκ.gr
- (ΝΑΤ) Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT) *Meremeeste pensionifond*
www.nat.gr

Euroopa Komisjon

**Liikuvus Euroopas (Euroopa Liidus, Euroopa Majanduspiirkonnas ja Šveitsis)
Sotsiaalkindlustusõigused Kreekas – Seisuga 29. märts 2006**

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus

2009 – 20 lk – 21 x 29,7cm

ISBN 92-79-04041-3

Kuidas ELi trükiseid tellida?

Väljaannete talituse trükiseid saab tellida veebipõhisest raamatupoest EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>) või Teie valitud müügiesindusest.

Meie ülemaailmse müügivõrgu kõikide esinduste nimekirja tellimiseks saatke faks numbril (+352) 2929 42 758.

http://ec.europa.eu/employment_social/social_security_schemes/publications_en.htm

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraadi **trükiseid** saab alla laadida aadressilt:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/publications/index_en.cfm

Kasutajaks saab registreeruda tasuta aadressil:

http://ec.europa.eu/employment_social/sagapLink/dspSubscribe.do?lang=en

ESmail, on tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraadi elektrooniline teabeleht.

Tellida saab veebilehelt:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/esmail_en.cfm

<http://ec.europa.eu/social>

